

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 1To/62/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4415010512
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislav Libant
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4415010512.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Stanislava Libanta a členov senátu JUDr. Štefana Hrvolu a JUDr. Ingrid Kišacovej, PhD., v trestnej veci obžalovaného A. O. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b), ods. 2 písm. d) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Tr. zák., o odvolaní Okresnej prokurátorky Nové Zámky proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo 04.06.2020, sp. zn. 4T/141/2015, na verejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 13. októbra 2020, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie Okresnej prokurátorky Nové Zámky
z a m i e t a ,

pretože zistil, že nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný A. O. uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b), ods. 2 písm. d) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Tr. zák. účinného do 31.12.2015 na skutkovom základe, že v období od presne nezisteného dňa roku 2010 do 23.03.2012 v Komárne, a od 23.03.2012 do 23.12.2013 v obci B. nad Y. v rodinnom dome, na Z. ulici č. XXX/XX, psychicky a fyzicky týral maloletého B. M. a maloletú D. D. M., ktorí s ním bývali v spoločnej domácnosti tým spôsobom, že ich opakovane fackal a maloletého B. M. aj opakovane udieral do brucha a iných častí tela, nadával mu a slovne ho ponižoval, nútil ho behať so záťažou na chrbte, bral mu peniaze, ktoré dostal od príbuzných, neposkytoval jemu a tiež maloletej D. D. M. stravu, museli so svojou matkou D. M., družkou obžalovaného, prespávať na povale rodinného domu a v aute, v dôsledku čoho mal. B. M. správanie obžalovaného pociťoval ako ťažkú psychickú bolesť, ako ohrozenie života, pričom toto správanie obžalovaného trvalo asi 4 roky a u maloletého boli zistené známky posttraumatickej stresovej poruchy a známky psychického týrania a u maloletej D. D. M. bolo zistené, že správanie obžalovaného prežívala ako ohrozenie najmä matky a brata, išlo o psychickú bolesť nie ťažkého stupňa, pričom boli zistené známky týrania a psychická ujma maloletej vznikla dlhodobým správaním obžalovaného.

Za tento zločin bol obžalovanému uložený podľa § 208 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, 4 Tr. zák., pri nezistení poľahčujúcej okolnosti v zmysle § 36 Tr. zák. a zistení okolnosti priťažujúcej v zmysle § 37 písm. m) Tr. zák., § 39 ods. 1, 3 písm. d) Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. mu súd I. stupňa výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odložil s probačným dohľadom v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. určil skúšobnú dobu v trvaní 4 rokov.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. a § 51 ods. 4 písm. i) Tr. zák. obžalovanému uložil povinnosť počas skúšobnej doby zúčastniť sa na psychologickom poradenstve.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. a § 51 ods. 3 písm. b) Tr. zák. obžalovanému zakázal počas skúšobnej doby požívať alkoholické nápoje.

Podľa § 51 ods. 5 Tr. zák. je obžalovaný povinný strpieť nad sebou kontrolu probačným a mediačným úradníkom.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie v zákonom určenej lehote okresná prokurátorka a napádala ním výrok o treste. V písomných dôvodoch uviedla, že sa nestotožňuje s odôvodnením uloženého trestu, ktorý považuje za neprimerane nízky. Poukázala na zásady ukladania trestov, kde v danom prípade súd mal za to, že použitie trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom by bolo pre obžalovaného neprimerane prísne a trest mimoriadne znížil podľa § 39 ods. 1, 3 písm. d) Tr. zák.. Vyslovila názor, že záver o neprimeranej prísnosti trestu uloženého v rámci sadzby musí vyplývať z hodnotenia mimoriadnych pomerov páchatela a nemôže sa oprieť len o konštatovanie súdu o prílišnej prísnosti sankcie. Vytýkala súdu I. stupňa, že v napadnutom rozsudku neuvádza žiadne pomery zistené u obžalovaného, ktoré by mali byť mimoriadnymi, iba poukazuje na dobu, ktorá uplynula od dokonania trestného činu, čo nemôže byť dôvodom na uloženie podmieneného trestu.

Navrhla, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o uloženom treste a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám rozsudkom rozhodol a obžalovanému uložil primeraný nepodmienečný trest odňatia slobody so zaradením na výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Obžalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu, prostredníctvom obhajcu uviedol, že toto je vyslovene účelovo podané a nedôvodné vzhľadom na priebeh všetkých pojednávaní, vrátane dňa 04.06.2020, v rámci ktorého urobil vyhlásenie v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. a ktoré súd podľa § 257 ods. 7 Tr. por. prijal. Mal za to, že súd I. stupňa sa pri svojom rozhodovaní o druhu a výmere trestu vysporiadal so všetkými príslušnými ustanoveniami Trestného zákona a preto pri autonómnom posudzovaní miery závažnosti a ustálení miery zistených závažných okolností tohto prípadu podkladá rozsudok v otázke viny aj trestu za zákonný a spravodlivý.

Navrhol odvolanie ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietnuť.

Verejné zasadnutie bolo podľa § 293 ods. 7 Tr. por. na žiadosť obžalovaného vykonané v jeho neprítomnosti.

Prokurátor krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu zotrval na podanom odvolaní i jeho dôvodoch. Dodal k nim, že súd I. stupňa pri určení druhu a výmery trestu postupoval v rozpore s ustanoveniami § 34 ods. 1, 4 a § 39 ods. 1 Tr. zák., pretože s ohľadom na charakter trestnej činnosti obžalovaného voči nevlastným deťom, jeho a pomery, mu uložil neprimerane nízky trest. Na obžalovaného je potrebné pôsobiť trestom represívnym, nepodmienečným trestom odňatia slobody. Súčasne neboli splnené podmienky pre aplikáciu ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu, pretože neboli zistené také okolnosti prípadu resp. pomery na strane páchatela, ktoré by odôvodňovali mimoriadne zníženie zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d), e) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. uložil obžalovanému primeraný nepodmienečný trest odňatia slobody v zákonnej sadzbe so zaradením obžalovaného do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedol, že od spáchaného skutku uplynulo viac ako 6 rokov. Obžalovaný bol prísny na deti, pretože nechcel, aby vyrastali ako on a robili tie isté chyby. Poškodený B. je už osamostatnený, dospelý, žije v D.. V čase skutku bol nespratný, túlal sa, neposlúchal matku. Malol. D. žije s matkou i obžalovaným. Súd I. stupňa citlivo zvažoval uložený trest a s uloženými obmedzeniami a príkazmi je primeraný. Represia, ktorú navrhuje prokurátor, nemá v tejto veci miesto.

Navrhol odvolanie okresnej prokurátorky ako nedôvodné zamietnuť podľa § 319 Tr. por..

Na základe riadne včas podaného odvolania oprávnenou osobou, Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací, podľa § 317 ods. 1 Tr. por., preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku vo výroku o treste, proti ktorému odvolateľka podala odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadal len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a zistil, že odvolanie nie je dôvodné.

Súd I. stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku v súlade s ustanoveniami § 168 ods. 1 Tr. por. v dostatočnom rozsahu uviedol svoje úvahy, akými sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov pokiaľ ide o ukladanie trestu, v súlade s ustanoveniami § 2 ods. 12 Tr. por., s ktorými aj odvolací súd súhlasí a keďže dodržal všetky zásady ukladania trestov uvedené v § 34 Tr. zák., odvolací súd na tieto úvahy ako na vecne správne v podrobnostiach len poukazuje.

Ako bolo zistené z odpisu z registra trestov, obžalovaný sa v minulosti dostal celkom 9 krát do rozporu so zákonom. Súd I. stupňa správne poukázal, že na ostatné odsúdenie obžalovaného z roku 2013 nie je možné prihliadať, pretože sa na neho od 05.08.2017 hľadí, ako keby nebol odsúdený. Naposledy vykonal trest odňatia slobody dňa 06.07.2008, ktorý mu bol uložený vo výmere 1 rok so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia, trestným rozkazom Okresného súdu M. právoplatným dňa 25.08.2006 sp. zn. 3T/61/2006 pre trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zák..

Súd I. stupňa ukladal obžalovanému trest odňatia slobody vychádzajúc z trestnej sadzby uvedenej v § 208 ods. 2 Tr. zák., v rozpätí 7 rokov až 15 rokov. Správne zistil príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák., pretože obžalovaný už bol za trestný čin odsúdený za stavu, že na zistené predchádzajúce odsúdenia bolo možné prihliadnuť. U obžalovaného neboli zistené žiadne poľahčujúce okolnosti podľa § 36 Tr. zák., (i keď obhajca vo vyjadrení k odvolaniu prokurátora poukazoval na to, že obžalovaný urobil vyhlásenie, že je vinný. Z predloženého spisového materiálu jednoznačne vyplýva, že obžalovaný vyhlásil, že je nevinný a na tomto postojí zotrval aj vo svojej záverečnej reči. Práve z tohto dôvodu bolo vykonané kompletne dokazovanie, teda aj ohľadne výroku o vine).

V danom prípade prevažoval pomer príťažujúcich okolností, preto súd I. stupňa správne upravil dolnú hranicu sadzby podľa § 38 ods. 4 Tr. zák. a po jej zvýšení o jednu tretinu prichádzalo do úvahy ukladanie trestu v upravenej sadzbe 9 rokov a 8 mesiacov až 15 rokov.

Pri preskúmaní zákonnosti a primeranosti uloženého trestu, ktorý bol okresnou prokurátorkou napadnutý, odvolací súd zistil, že súd I. stupňa dôsledne prihliadol pri jeho ukladaní na ustanovenie § 34 Tr. zák., podľa ktorého trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne odradí iných od páchania trestných činov. Súd I. stupňa pri ukladaní trestu citlivo prihliadol na spôsob spáchania skutku, jeho následok, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy a zároveň vzal na zreteľ, že uložený trest vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatela má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatela neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatelovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Okresná prokurátorka v podanom odvolaní vytýkala súdu I. stupňa, že v napadnutom rozsudku neuviedol žiadne pomery zistené u obžalovaného, ktoré by mali byť mimoriadnymi, iba poukazuje na dobu, ktorá uplynula od dokonania trestného činu, čo nemôže byť dôvodom na uloženie podmieneného trestu.

S poukazom na tieto dôvody odvolania považuje odvolací súd za potrebné zvýrazniť najmä výpoveď svedka A. Z. K., ošetrojúceho lekára oboch maloletých detí, ktorý tieto ošetroval v inkriminovanom období v súvislosti s bežnými detskými chorobami a hospitalizáciou malol. B. pre zápal slepého čreva. Svedok nezistil u detí, ani sa mu samé nestožovali, žiadne závažnejšie zranenia, ktoré by im spôsobil obžalovaný, okrem prípadu, kedy malol. B. mali iní zbití v škole.

Súčasne zo záverov znaleckého dokazovania vo vzťahu k malol. deťom nebol zistený syndróm týranej osoby, čím však odvolací súd nemieni znižovať závažnosť následkov na psychickom zdraví oboch malol. detí v dôsledku neprimeraného protiprávneho konania obžalovaného, ktoré u nich vzbudzovalo strach, stres, obavu o matku, resp. ťažkú psychickú bolesť.

Okrem toho je potrebné z hľadiska okolností prípadu hodnotiť aj ďalšie skutočnosti vyplývajúce z vykonaného dokazovania, a to, že obe deti v danom čase nemali v škole problémy, nebolo na nich badať žiadne zmeny v správaní, boli vyznamenané, veľmi šikovné. Nemožno opomenúť, že B. medzičasom nadobudol plnoletosť, má 20 rokov, žije samostatne a pracuje. Malol. D. D. má takmer 17 rokov, žije v spoločnej domácnosti s matkou a obžalovaným.

Správne poukázal súd I. stupňa na závery znaleckého posudku psychológa PhDr. Róberta Máthého, PhD., že agresivita nepatrí medzi dominujúce súčasti osobnostnej štruktúry obžalovaného. Jeho konanie voči oboj malol. poškodeným mohlo byť motivované práve jeho snahou zabrániť tomu, aby deti išli jeho cestou. Obžalovaný bol teda motivovaný viesť deti k riadnemu životu bez kolízií so zákonom, pričom jeho menej vhodné prejavy možno očakávať najmä v afektívne vypätých situáciách a v stavoch alkoholického opojenia. Obžalovaný je pritom schopný účelnej, cieľavedomej regulácie svojho správania, dokáže sa mobilizovať k dodržiavaniu konvencií a k správaniu, ktoré je v súlade so spoločenskými normami.

Súd I. stupňa sa pri ukladaní trestu obžalovanému vyrovnal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a dospel k správne záveru, že trest v sadzbe 9 rokov a 8 mesiacov až 15 rokov by bol pre neho trestom neprimerane prísny a súčasne na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. Dôvody svojho rozhodnutia súd I. stupňa dostatočne vyhodnotil a rozviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku na stranách 11,14 a 15, preto odvolací súd na ne ako na vecne správne odkazuje, bez potreby ich opakovania.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu konkrétne skutočnosti vyplývajúce zo znaleckého dokazovania týkajúceho sa skutkových okolností prípadu v kombinácii so skutočnosťami zistenými o aktuálnych pomeroch a osobe obžalovaného a napokon aj odstup času od dokonania trestného činu, v súhrne odôvodňujú uloženie trestu odňatia slobody za použitia mimoriadneho zmierňovacieho ustanovenia § 39 Tr. zák..

Trest odňatia slobody uložený obžalovanému vo výmere 3 rokov, s podmieneným odkladom jeho výkonu a za súčasného uloženia probačného dohľadu na 4 roky, v kombinácii s povinnosťou podrobiť sa psychologickému poradenstvu a zákazu počas skúšobnej doby požívať alkoholické nápoje, ktoré zvýrazňovali intenzitu konania obžalovaného v inkriminovanom čase, považuje aj odvolací súd za primeraný a napíňajúci účel trestu tak z pohľadu generálnej ako i individuálnej prevencie.

Z uvedených dôvodov odvolací súd odvolanie okresnej prokurátorky ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.